

ПЛАН РОБОТИ ПРАКТИЧНОГО ПСИХОЛОГА

**Старомізунського ліцею імені Василя
Верховинця Вигодської селищної ради
Молнар Людмили Миколаївни**

на 2020- 2021 навчальний рік

**с. Старий Мізунь
2020 рік.**

Вступ

Сучасні тенденції розвитку освіти формують загальне спрямування діяльності психологічної служби у системі освіти України.

Концепція Нової української школи передбачає перезавантаження української освіти з оновленням існуючого алгоритму професійної діяльності та переглядом методології роботи з учнями, батьками, вчителями; зміну акцентів та пріоритетів з процесу на результат з використанням ефективних методів практичної психології та соціальної роботи.

Саме психологічна служба покликана навчити як жити в злагоді з самим собою і з іншими, і як вступати в стосунки зі світом, щоб життя приносило задоволення. Тому першочерговим завданням працівників психологічної служби є пошук дієвих засобів і методів профілактичної, корекційної, просвітницької та розвиткової діяльності.

Напрями діяльності працівників психологічної служби:

- **діагностика** – виявлення причин труднощів у навчанні, інтелектуальному розвитку, соціально-психологічній адаптації; вивчення та визначення індивідуальних особливостей динаміки розвитку особистості, потенційних можливостей в освітньому процесі, професійному самовизначенні;
- **психологічна профілактика** - це цілеспрямована робота психолога ліцею, спрямована на попередження можливих соціально-психологічних і психологічних проблем у учнів різних класів; створення сприятливого емоційно-психологічного клімату в педагогічному та учнівському колективах, в основі яких - повага честі і гідності всіх її громадян;
- **корекція** – усунення виявлених труднощів соціально-психічного розвитку здобувачів освіти, зниження ризиків проблем адаптації до освітнього середовища, схильності до залежностей та правопорушень, різних форм девіантної поведінки;
- **навчальна діяльність** – форма активного співробітництва, направлена на удосконалення, розвиток, формування особистості;
- **консультування** – багатофункціональний вид індивідуальної та групової роботи, спрямований на вирішення запитів, з якими звертаються учасники освітнього процесу;
- **зв'язки з громадськістю** – діяльність, спрямована на досягнення взаєморозуміння, співпрацю між окремими особами, колективами, соціальними групами, організаціями, державними органами управління;
- **просвіта** – формування психологічної та соціальної компетентності учасників освітнього процесу.

Метою діяльності психологічної служби системи освіти є збереження і зміцнення психічного, фізичного здоров'я та соціального благополуччя всіх учасників освітнього процесу.

У своїй діяльності психологічна служба системи освіти України керується Конституцією України, законами України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Про позашкільну освіту», «Про загальну середню освіту», Загальною декларацією прав людини, Конвенцією ООН «Про права дитини», концепцією «Нова українська школа».

Нова українська школа має працювати на засадах особистісно-орієнтованої моделі освіти. У рамках цієї моделі школа максимально враховує права дитини, її здібності, потреби та інтереси, на практиці реалізуючи принцип дитиноцентризму. У навчанні мають бути враховані вікові особливості фізичного, психічного і розумового розвитку дітей, розкрито потенціал кожної дитини.

У Старомізунському ліцеї соціально – психологічний супровід здійснюють фахівці:

- Практичний психолог Молнар Людмила Миколаївна;
- Соціальний педагог Мельникович Марія Ярославівна.

I. Аналітична частина

Психодіагностика спрямована на поглиблене психолого-педагогічне вивчення учня, його індивідуальних особливостей, причин порушень у його навчанні та поведінці. За наслідками обстеження формуються висновки та рекомендації.

Психодіагностична робота в 2019-2020 навчальному році проводилась як планово, так і на запит класоводів.

Діагностика готовності першокласників до навчання в школі, діагностика вад особистісного розвитку, діагностика на виявлення дітей «групи ризику», діагностика здібностей та обдарованості, діагностика професійних нахилів та діагностика індивідуальних особливостей розвитку дитини. Для діагностування використовувались відповідні методики. З результатами діагностик ознайомлювались класні керівники та, при потребі, батьки.

Консультаційна робота спрямована на формування у педагогів, батьків, учнів необхідних знань із закономірностей психофізіологічного розвитку дітей на різних вікових етапах, подолання кризових ситуацій, надання практичних порад з питань виховання особистості в сім'ї, попередження можливих порушень у становленні особистості

Практичний психолог повинен бути медіатором, посередником у трикутнику «батьки- учні-вчителі» та виконувати свої професійні обов'язки відповідно до Етичного Кодексу та посадових обов'язків. Найчастішими проблемами звернення були : проблеми підліткового віку (агресивність у стосунках з батьками, демонстративна поведінка та

бродяжництво), проблема булінгу, проблеми міжособистісних стосунків в класних колективах та інше. У зв'язку з дистанційним навчанням, за рекомендацією МОН, консультування проводилось як очно, так і онлайн.

Корекційно-відновлювальна робота – це комплексний вплив на учня з метою подолання різного роду труднощів. З метою полегшення процесу адаптації проводились заняття з учнями:

- «Дружній клас» 5 -а клас;
- «Поговоримо про дружбу» 5-6 клас;
- «Байдужість- це найвища жорстокість» 6-і класи;
- «Протидія кібербулінгу. Правила роботи в інтернеті» 7 клас;
- «Моє життя – моя відповідальність» -8 мі класи;
- «Значуща людина» 9- ті класи;
- «Життя-як найвища цінність» -10 клас;
- «Мій світ – мої емоції»- 9- ті класи;

Проведено ряд корекційно – розвивальних занять на профорієнтаційну тематику для учнів 9-11 класів;

Психологічна просвіта – це пропаганда психологічних знань серед учнів, батьків, серед окремих груп учителів та педагогів в цілому.

В 2019-2020 навчальному році з метою попередження такого явища як «булінг», проводила заняття на тему толерантності та правової обізнаності учнів. В мережі інтернет розміщувала інформацію, яка була б корисна для учнів, їхніх батьків та педагогів.

Організаційно-методична робота передбачає участь психолога в роботі методичних об'єднань, творчих груп, педагогічної ради, у розв'язанні загальношкільних завдань.

Так цього навчального року було відвідано всі семінари та наради, згідно планів та наказів відділу освіти;

- Закінчила навчання на курсах Арт–терапії при ІФОППО;
- Мала виступи на педагогічних радах та нарадах при директору з різних питань.

Зв'язки з громадськістю спрямовані на обговорення найбільш суттєвих закономірностей та проблем соціально-психологічного розвитку особистості з учнівськими, батьківськими, учительськими громадськими організаціями. Упродовж року, при підтримці органів місцевого самоврядування, української поліції та соціальних служб, тримали на контролі сім'ї, які перебувають у складних життєвих обставинах.

II. Цілепокладаюча частина.

В 2020-2021 навчальному році планую продовжувати роботу по психологічному супроводу всіх учасників навчально – виховного процесу.

Завдання практичного психолога на 2020 – 2021 навчальний рік:

- ψ Співпраця з адміністрацією школи, педагогічним та батьківським колективами з метою психолого супроводу підлітків;
- ψ профілактика дезадаптації учнів (1-ші класи, 5-ті класи, 10-ті класи); новоприбулих учнів;
- ψ профілактика стресових і постстресових станів, пов`язаних із природними та технічними катастрофами;
- ψ попередження виникнення надмірної психологічної напруги в суспільстві, що переживає кризові явища(пандемія);
- ψ робота з попередження відхилень у психічному розвитку дитини, які пов'язані із сімейними проблемами;
- ψ профілактика порушень у психічному та особистісному розвитку збобувачів освіти;
- ψ профілактика вживання психоактивних речовин та алкогольних напоїв серед молоді;
- ψ профілактика девіантної поведінки молоді (правопорушення, наркоманія, токсикоманія).
- ψ профілактика насильства та жорстокого поводження з дітьми вдома;
- ψ Робота з розвитку творчих здібностей та обдарованості учнів;
- ψ Робота з дітьми, що потребують особливої уваги. Діти «Групи ризику», діти учасників АТО.
- ψ Допомога у професійному самовизначенні підлітків;
- ψ Підвищення психологічної культури учасників навчально-виховного процесу.
- ψ Надання допомоги дітям з особливими освітніми потребами.

Кредо практичного психолога на 2020-2021навчальний рік:

Кожен учасник навчально – виховного процесу має право на психологічну безпеку, повагу власної гідності та захист від усіх форм насилля.

III. Змістова частина

№п з/п	Напрямки діяльності з учасниками освітнього процесу закладу освіти	Де і з ким проводиться	Термін проведення	Примітка
1. Діагностика				
I	Визначення готовності першокласників до шкільного навчання.	1 –ші класи	Вересень	
1.1	Психодіагностичне обстеження готовності першокласників до шкільного навчання. - Групова психодіагностика за методикою Керна –Ірасека; - Індивідуальна діагностика учнів.	1 –а клас; 1-б клас	Вересень	
2	Дослідження пізнавальної сфери: Діагностичні аркуші «Формування навчальної діяльності» і «Рівень узагальненості знань».Г. Репкіна та Е.Заїка	1 –а клас; 1-б клас;	Вересень	
2.1	Діагностика статусу дитини в сім'ї. Проективна методика «Малюнок сім'ї»	2-а клас; 2-б клас;	Жовтень	
2.2	Діагностика статусу дитини в сім'ї. Проективна методика «Сім'я в образах квітів»; Анкета «Моя сім'я»	3-а клас; 3-б клас;	Жовтень	
1.5	Діагностика статусу дитини в сім'ї. Проективна методика «ДДЛ»; Анкета «Я в своїй сім'ї»	4 клас;	Жовтень	
1.6	Діагностика адаптації учнів. Методика дослідження процесу адаптації у молодших школярів. Е. Александровська	1 -а клас; 1-б клас	Вересень- Жовтень	
1.7	Діагностика індивідуальних особливостей психічного розвитку учнів. Проективна методика «Кактус»	3-ті класи;	Листопад	
1.8	Діагностика статусу дитини в класному колективі - Соціометрія; - Проективна методика «Малюнок школи»	4 клас;	Грудень	
1.9	Діагностика особистісного розвитку Проективна методика «Палітра почуттів»;	2– 4 класи	Квітень – травень	

	«Неіснуюча тварина».			
1.10	Діагностика готовності учнів до навчання в середній школі. Проективна методика «Школа звірів» (за Т. О. Нежновою)	4 клас;	Травень	
1.11	Психодіагностика адаптації учнів. • Анкета для учнів «Ставлення до школи»; • Тест «Адаптація і мотивація в школі» (за Н. Лускановою) • Методика визначення особистісної адаптованості школярів (автор А. Фурман) • Методика «Лист до вчителя»; • Тест шкільної тривожності Філіпса. • Методика емоційно-кольорових аналогій (Лутошкіна)	5-а клас; 5-б клас;	Вересень	
1.12	Діагностика статусу учнів у класному колективі. Соціометрія Проективна методика «Моя школа»	5-а клас; 5-б клас;	Вересень – жовтень	
1.13	Діагностика особливостей розвитку учнів. Методика «Кактус».	5-а клас; 5-б клас;	Лютий	
1.14	Дослідження вад особистісного розвитку. Методика «ДВОР».	5-а клас; 5-б клас;	Листопад	
1.15	Вивчення статусу дитини в сім'ї. Визначення міжособистісних стосунків Р. Жіля.	5-а клас; 5-б клас;	Грудень	
1.16	Вивчення рівня самооцінки. методика «Дерево».	5-а клас; 5-б клас;	Лютий	
1.17	Вивчення темпераменту школяра методом спостереження.	5-а клас; 5-б клас;	Травень	
1.18	Вивчення інтересів та здібностей. Короткий тест творчого мислення П. Торренс.	6-а клас; 6-б клас;	Жовтень	
1.19	Діагностика мотивації досягнень Методика вимірювання мотивації успіху Т. Елерса	6-а клас; 6-б клас;	Листопад	
1.20	Дослідження особистісної сфери. Тест «Малюнок дерева».	6-а клас; 6-б клас;	Грудень	
1.21	Вивчення особливостей пізнавальної сфери. Методика дослідження рівня уваги і самоконтролю. П. Гальперін.	6-а клас; 6-б клас;	Березень	
1.22	Дослідження креативної обдарованості. Методика «Кола» Е. Вартегг.	6-а клас; 6-б клас;	Лютий	

1.23	Дослідження особистісної сфери. Методика «Конструктивний малюнок людини з геометричних фігур»	6-а клас; 6-б клас;	Травень	
1.24	Вивчення акцентуації характеру. Дитячий варіант опитувальника Шмішека	7-а клас; 7-б клас;	Листопад	
1.25	Дослідження міжособистісних стосунків. В. Стефансона	7-а клас; 7-б клас;	Жовтень	
1.26	Дослідження особистісної сфери. Тест «Автопортрет»	7-а клас; 7-б клас;	Грудень	
1.27	Дослідження дитячої креативності. Шкала Вільямса.	7-а клас; 7-б клас;	Березень	
1.28	Профілактика насильства. Опитувальник для дослідження психотравмуючої події. Автор В. Панок	7-а клас; 7-б клас;	Квітень	
1.29	Діагностика вад особистісного розвитку. Методика дослідження соціально – ситуаційної тривоги О. Кондаша	7-а клас; 7-б клас;	Травень	
1.30	Вивчення стійкості та виду мотивації навчання. Методика «Спрямованість на оцінку або на отримання знань» Є. Ільїн і Н. Курдюкова.	8 – клас;	Жовтень	
1.31	Вивчення характеру сімейних стосунків. Методика «Перелік життєвих подій»	8 – клас;	Листопад	
1.32	Дослідження емпатичних тенденцій учнів. Діагностика емпатії А. Меграбян , М. Епштейн.	8 – клас;	Березень	
1.33	Вивчення здібностей. Методика «Речення»	8 – клас;	Лютий	
1.34	Дослідження рівня усвідомлення самотності. Опитувальник Д.Рассела і М. Фергюсона	8 – клас;	Квітень	
1.35	Дослідження типу темпераменту. Опитувальник Г. Айзенка.	9 -а клас; 9-б клас;	Грудень	
1.36	Діагностика особистісного розвитку Проективна методика «Трояндовий куц»	9 -а клас; 9-б клас;	Травень	
1.37	Вивчення професійних нахилів. Анкета «Вивчення професійних намірів старшокласників».	9 -а клас; 9-б клас;	Лютий	
1.38	Вивчення статусу в класі. Соціометрія	9 -а клас; 9-б клас;	Жовтень	
1.39	Дослідження ступеня виявлення суїцидальних намірів Н. Шавровська, О.Гончаренко	9 -а клас; 9-б клас;	Березень	
1.40	Діагностика адаптаційних процесів. Соціометрія.	10-а клас; 10-б клас;	Вересень	

	Методика виявлення комунікативних та організаторських здібностей (коз)			
1.41	Деференціальна діагностика депресивних станів у учнів. Шкала депресії Т. Балашової	10-а клас; 10-б клас;	Жовтень	
1.42	Вивчення рівня особистісної зрілості. Визначення рівня самоактуалізації особистості (опитувач САМОАЛ)	10-а клас; 10-б клас;	Листопад	
1.43	Вивчення переважаючих психічних станів.Г.Айзенка	10-а клас; 10-б клас;	Грудень	
1.44	Діагностика вибору професії. Методика Дж. Голланда	10-а клас; 10-б клас;	Лютий	
1.45	Діагностика ставлення учнів до навчальних предметів.	10-а клас; 10-б клас;	Березень	
1.46	Визначення рівня персональних досягнень В. Вандерлік	10-а клас; 10-б клас;	Квітень	
1.47	Емоційне ставлення до школи і шкільних предметів	10-а клас; 10-б клас;	Травень	
1.48	Вивчення взаємодії в класному та шкільному колективі.	11-ті класи;	Жовтень	
1.49	Діагностика депресивних станів. Шкала депресії. Адаптація Т. Балашової	11-а клас; 11-б клас;	Листопад	
1.50	Вивчення професійних нахилів. Діагностична гра «Острів».	11-а клас; 11-б клас;	Березень	
1.51	Вивчення особливостей уявлень учнів про життєвий шлях	11-а клас; 11-б клас;	Квітень – травень	
2.Профілактика				
2.1	Контроль за адаптацією першокласників до школи.	1 –а клас; 1-б клас	Постійно	
2.2	Психологічний супровід дітей, які мають ознаки дезадаптації.	1-ші та 5- ті класи;	Постійно	
2.3	Визначення психологічної готовності майбутніх першокласників до шкільного навчання.	Діти – п'ятирічки	Квітень – травень	
2.4	Психологічне супроводження дітей «групи ризику»	Учні всіх класів	Постійно	
2.5	Психологічний супровід обдарованих дітей	Учні всіх класів	Постійно	
2.6	Психологічна допомога учням у професійному самовизначенні.	9-11 класи	Березень – травень	
2.7	Години психолога; Виховні години; Тематичні бесіди (групові та		Впродовж року	

	індивідуальні);			
2.8	Виступи з питань здорового способу життя та профілактики правопорушень.		Впродовж року	
3.Корекційна робота				
3.1	Психологічний супровід адаптації учнів до освітнього процесу (1,5,10 класи);	Учні 1-х класів	Впродовж року	
3.2	Здійснення розвивальної роботи з учнями, які потребують уваги в адаптаційний період.	Учні 1-4 класів	Впродовж року	
3.3	Корекційно – розвивальні заняття з елементами тренінгу «Школа радості»	Учні 5-тих класів;	Вересень-Жовень	
3.4	Проведення корекційно – розвивальних занять: • Профілактика булінгу. «Безпечна школа. Маски булінгу»; • Профілактика насильства в сім'ї та навчальному закладі. «Скажи насильству «Ні!»»; • «Профілактика та подолання стресу»;Тренінгові заняття для учнів; • Організація та проведення «Тижня практичної психології та соціальної роботи; • «Толерантність – крок до гуманізму»; Проведення заходів до всесвітнього дня порозуміння з ВІЛ-інфікованими людьми, «Молодь за здоровий спосіб життя»; • Здійснення розвивальної роботи шляхом проведення тренінгів для підлітків з питань формування ціннісних орієнтацій та соціальних компетентності; моделей поведінки в кризових ситуаціях з метою формування впевненості та	6-ті класи; 8 клас; 7-а клас; 7-б клас; 9-11 класи; 10-ті класи; 9 –а клас; 9 –б клас	Жовтень Листопад Грудень Лютий Грудень; Березень-Квітень	

	профілактики стресів тощо. «Емоційна саморегуляція»; - Тренінгові заняття з формування у старшокласників навичок вирішення актуальних профорієнтаційних завдань; - Тренінгові заняття з учнями «Готуємось до ДПА та ЗНО» Проведення корекційних та розвивальних занять з метою підготовки учнів 4 –х класів до навчання в 5 класі; - Психологічний супровід дітей з особливими освітніми потребами. Корекційно – відновлювальна робота з учнями з девіантною поведінкою.	10-11 класи; 4-ті класи;	Березень-Квітень Травень; Впродовж року	
--	--	--	--	--

Освітня діяльність

4.1	Година психологічної корекції	7 клас (індивідуальна форма навчання)	Впродовж року	1 год.
4.2	Психологічна корекція	4 клас (інд. форма навчання)	Впродовж року	1 год.

Консультування

5.1	Проведення консультацій для класоводів, вчителів, батьків, з метою забезпечення успішної адаптації учнів до освітнього процесу.	Батьки	Вересень	
5.2	Групові та індивідуальні консультації за результатами діагностик.	Батьки	Впродовж року	
5.3	Індивідуальні консультації для учнів з особистих питань.	Всі учні школи	Впродовж року	
5.4	Консультування педагогів з питань удосконалення міжособистісних стосунків учнів, покращення психологічного клімату класного колективу.	Педагоги	Впродовж року	
5.5	Консультації для батьків	Батьки	Впродовж року	

5.6	Консультативно – просвітницька робота з питань профільного і професійного самовизначення учнів.	Учні	Січень	
5.7	Проведення індивідуальних та групоових консультацій з питань професійного та життєвого самовизначення старшокласників. Індивідуальні профконсультації з метою допомоги старшокласникам у здійсненні професійного вибору.	Старшо-класники	Січень-Травень	
Організаційно – методична робота				
	• Формування цілей та задач діяльності; • Визначення головних орієнтирів в організації психологічного супроводу освітнього процесу; • Планування, програмування діяльності; • Оформлення інформаційних матеріалів та матеріалів для виступів; • Підготовка діагностичних матеріалів. • Складання аналітичних довідок за результатами проведеної діагностики. • Підготовка звіту за перше півріччя. • Аналіз проблем у професійній діяльності практичного психолога, узагальнення результатів роботи, оформлення відповідних висновків для врахування у подальшій роботі. • Складання аналітичного і статистичного звітів про роботу за рік. • Оформлення звітів про виконану роботу протягом навчального року. • Планування роботи на наступний навчальний рік. • Самоосвіта, ознайомлення з психологічною літературою, методична робота. • Створення групи психологічної	Серпень- Вересень Впродовж року Грудень Травень Червень Щотижня Вересень		

	служби в Вайбері. Відкрити кабінет психологічної служби на сайті Відділу освіти. • Участь у батьківських зборах(за планом роботи закладу). • Участь у роботі педагогічної ради(за планом роботи закладу).	Згідно плану роботи школи.	
Просвітницька робота			
	• Проведення профілактичних заходів до Всесвітнього дня запобігання самогубства. Інформація в «Куку пхолога». • Підготовка до виступу на педагогічній раді з питання «Адаптація учнів до умов освітнього закладу»(1,5,10 класи). • Участь у проведенні заходів до Всесвітнього дня психічного здоров'я. • Профілактика насильства в сім'ї та навчальному закладі. • Виступи на батьківських зборах, педагогічних радах, нарадах, семінарах з питань захисту прав дітей. • Круглий стіл для педагогів з питання організації роботи з дітьми, схильними до девіантної поведінки. • Здійснення просвітницької роботи з учнями з питань формування ціннісних орієнтацій та соціальної компетентності; моделей поведінки в кризових ситуаціях; формування впевненості та профілактики стресів. • Просвітницька робота щодо психологічної готовності учнів до ДПА та ЗНО(формування впевненості, профілактика стресів).	Вересень Жовтень Жовтень Листопад Згідно плану роботи школи Грудень Січень Березень Квітень-Травень	
Зв'язки з громадськістю			
1	• Співпраця з соціальним педагогом; • Співпраця з адміністрацією школи; • Співпраця зі Службою у справах дітей ДРДА.	Впродовж року	

